Normalbelopp för existensminimum

fastställda den 20 september 1952 av centrala uppbördsnämnden.

Normalbeloppen skola tjäna till ledning vid bestämmande av existensminimum i det särskilda fallet under år 1953. Tillämpas vid 1954 års taxering.

Ortsgrupp	Belopp i kronor för år I	II	III	IV	V	Sthlms stad
1) Ensamstående	2.470	2.530	2.650	2.830	2.990	3.120
2) Sammanlevande makar	3.180	3.310	3.510	3.710	3.840	4.200
3) Tillägg för ett barn	300	300	300	300	300	300
4) » » varje ytterligare barn (med den begränsning som följer av punkt 5) nedan)	240	240	240	240	240	240
5) Högsta sammanlagda existensminimibelopp vid löneavdrag för preliminär skatt och taxering till kommunal inkomstskatt						
a) för ensamstående	4.180	4.230	4.290	4.340	4.400	4.400
b) » makar	4.680	4.760	4.840	4.920	5.000	5.000

För de vanligast förekommande avlöningsperioderna, månad och vecka, ha nedanstående hjälptabeller för preliminär skatt utarbetats, vilka exemplifiera olika fall. Beloppen äro beräknade med värde å bostad enligt avdelning B punkt 4 i efterföljande anvisningar. För ensamstående med barn har bostadsvärdet beräknats efter ett rum och kök. För gift med tre barn har också i tabellen räknats med bostad om ett rum och kök. För familj, bestående av flera än fyra personer, må dock som normal bostad godtagas två rum och kök. (Se härom avdelning D punkt 1 i anvisningarna.)

Ortsgrupp	I		II		III		IV		V		Sthlms stad	
Belopp i kronor per avlöningsperiod	mån.	vecka	mån.	vecka	mån.	vecka	mån.	vecka	mån.	vecka	mån.	vecka
Ensamstående	205	47	210	48	220	50	235	54	245	56	260	60
D:o + 1 barn	235	54	245	56	260	60	275	63	285	66	315	72
D:o + 2 barn	255	59	265	61	280	63	295	68	305	71	335	77
D:o + 3 barn	275	64	205	66	300	70	315	73	325	76	355	82
Makar	265	61	275	63	290	67	310	71	320	73	350	80
D:o + 1 barn	290	67	300	69	315	73	335	77	345	79	375	86
D:o + 2 barn	310	72	320	74	335	78	355	82	365	84	395	91
D:o + 3 barn	330	77	340	79	355	83	375	87	385	89	415	96

Observera maximeringarna under punkt 5) ovan och anvisningarna, avdelning D om avvikelser från normalbeloppen.

---

som i Örebro läns första aktiebolagsdistrikt åtföljt blanketterna, fått en formulering, vilken varit ägnad att bibringa företagen en felaktig uppfattning om skyldigheten i vissa fall att lämna fullständiga värdeminskningsplaner.

Vid prövning av ärendet har jag funnit mig kunna låta bero vid att giva länsstyrelserna i Älvsborgs och Örebro län del av mina ovan gjorda uttalanden.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:26

Anvisningar angående tillämpningen av de av centrala uppbördsnämnden fastställda normalbeloppen för existensminimum.

A. *Förutsättningarna för medgivande av extra avdrag på grund av att den skattskyldiges inkomst understiger hans existensminimum.*

För att befrielse från eller nedsättning av löneavdrag för *preliminär skatt* skall kunna beviljas kräves jämlikt 48 § uppbördsförordningen att den skattskyldiges skatteförmåga är nedsatt på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvållad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet.

Befrielse från löneavdrag kan således icke medgivas enbart av den anledningen att inkomsten är låg.

Beträffande kvarstående skatt gäller att befrielse från eller nedsättning av löneavdrag för sådan skatt kan medgivas även om nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvållad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet icke föreligger. Härom hänvisas till anvisningarna till 48 § tredje stycket uppbördsförordningen.

Angående extra avdrag vid *taxering* till kommunal inkomstskatt stadgas i 50 § kommunalskattelagen jämte anvisningar.

1. *Nedsatt arbetsförmåga.*

Om det för den lokala skattemyndigheten är känt, att den skattskyldiges arbetsförmåga är nedsatt, erfordras icke att detta förhållande styrkes. Är det däremot icke för den lokala skattemyndigheten känt, huru det förhåller sig med den skattskyldiges arbetsförmåga, har skattskyldig att till ansökan om befrielse från eller nedsättning av löneavdrag på grund av nedsatt arbetsförmåga foga intyg angående arbetsförmågan från läkare eller befattningshavare i ansvarig ställning inom socialvården. På landet bör även intyg från landsfiskal eller kommunalnämndsordförande kunna godtagas. Om arbetsförmågan uppgives vara nedsatt av psykisk orsak såsom missanpassning eller arbetsskygghet, torde försiktighet böra iakttagas vid prövning av ansökningen så att skattelättnad icke beredes arbetstagare med normal arbetsförmåga, som medvetet begränsar sin arbetsprestation i sådan omfattning att inkomsten av arbetet täcker allenast vad han behöver för sina levnadskostnader exklusive skatteutgifterna.

2. *Långvarig oförvållad arbetslöshet.*

I regel torde arbetslöshet få betecknas som långvarig, om densamma varat tre eller fyra månader i omedelbar eller i huvudsak obruten följd.

3. *Stor försörjningsbörda.*

Det torde i allmänhet få förutsättas, att skattskyldig, som har att försörja fyra eller flera barn, har stor försörjningsbörda. Är skattskyldig ensamstående och huvudsakligen sysselsatt i förvärvsarbete, torde försörjningsbördan kunna anses stor redan om två barn utan egen inkomst och utan möjlighet att lämna effektiv hjälp i hemmet förefinnas.

Stor försörjningsbörda kan föreligga även emot andra än barn, exempelvis syskon utan inkomst. (Se härom vidare punkt 4 nedan.)

4. *Annan därmed jämförlig omständighet.*

I 50 § kommunalskattelagen stadgas, att vid taxering extra avdrag må medgivas om skattskyldigs skatteförmåga under beskattningsåret varit väsentligen nedsatt till följd av långvarig sjukdom, olyckshän-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:26

delse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn, för vilka den skattskyldige ägt tillgodonjuta allmänt barnbidrag, eller annan därmed jämförlig omständighet.

Befrielse från eller nedsättning av löneavdrag kan ifrågakomma i alla sådana fall, där extra avdrag för nedsatt skatteförmåga vid taxering kan medgivas.

5. *Blandade fall.*

Skattskyldig kan självfallet som skäl att erhålla befrielse från eller nedsättninng av löneavdrag åberopa flera orsaker, av vilka en kan falla under en av punkterna här ovan och en under en annan. Den lokala skattemyndigheten har då att bedöma den inverkan å skatteförmågan, som må föreligga genom de samverkande omständigheterna. Som exempel må anföras, att såväl nedsatt arbetsförmåga som stor försörjningsbörda kunna åberopas på en gång. Även om i ett sådant fall ingendera av de anförda orsakerna ensam skulle kunna motivera befrielse, kan tänkas, att de tillsammans kunna utgöra tillräcklig grund därför.

B. *Normalbeloppen.*

1. Jämlikt punkt 1 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen äro normalbeloppen för existensminimum i första hand avsedda för skattskyldiga, vilkas inkomst huvudsakligen härflutit av förvärvskällan tjänst.

2. Normalbeloppen avse *dels* ensamstående skattskyldiga *och dels* sammanlevande äkta makar. Tilläggen för barn avse båda kategorierna. Om två skattskyldiga, som ur taxeringssynpunkt äro att betrakta som ensamstående, sammanleva med gemensamt hushåll, skall för dem tillämpas det normalbelopp, som gäller för äkta makar.

3. Normalbelopp ha fastställts för de fem ortsgrupperna samt därutöver — i anslutning till praxis beträffande skattetabellerna — särskilt för Stockholms stad.

4. I normalbeloppen beräknas bostad ingå med följande värden för år, nämligen:

Ortsgrupp	I	II	III	IV	V	Sthlm
För ensamstående (ett rum med uppvärmning)	420	420	480	600	660	840
» äkta makar (ett rum och kök med uppvärmning)	480	540	660	780	840	1.200

Återstående del av normalbeloppen avser andra utgifter såsom för kost, kläder, tvätt, hygien, sjukkasseavgifter, fackföreningsavgifter, andra nödvändiga medlemsavgifter samt smärre utgifter för tillfälliga behov.

C. *Beräkning av den skattskyldiges inkomster.*

1. Bestämmelser härom finnas meddelade i anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen.

2. Jämlikt punkt 1 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen medräknas icke barnbidrag. Fattigvårdsunderstöd bör icke heller medräknas. Ersättning från sjukkassa, sjukpenning vid olycksfall i arbete eller ersättning på grund av arbetslöshetsförsäkring ävensom uppburna underhållsbidrag för barn och bidragsförskott och andra liknande icke skattepliktiga intäkter skola däremot medräknas.

3. Vid bestämmande av den inkomst, som skall jämföras med existensminimum må från bruttoinkomsten avdrag ske endast för *nödiga* utgifter för inkomstens

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:26

förvärvande t. ex. för resor till och från arbetet; avdrag får icke göras för gäldräntor eller för livförsäkringspremier, sjukkasseavgifter, fackföreningsavgifter eller därmed likställda utgifter.

D. *Avvikelser från normalbeloppen.*

1. Beträffande det i normalbeloppen ingående värdet av bostad erinras om att i det enskilda fallet existensminimum må höjas eller sänkas i anslutning till den faktiska hyresutgiften under förutsättning, att bostadens storlek är att anse som normal. Utgångspunkten synes därvid böra vara att som normal bostad som regel anses, för ensamstående ett rum samt för ensamstående med barn och för äkta makar med eller utan barn ett rum och kök. För familj, bestående av flera än fyra personer, må som normal bostad godtagas lägenhet om två rum och kök. Anses bostaden onormalt stor, skall existensminimibeloppet fastställas efter kostnaden för bostad av normal storlek. Emellertid kan det vid löneavdrag förbehållna beloppet tillfälligt höjas över existensminimum så att den skattskyldige erhåller rådrum att nedbringa hyreskostnaden genom att hyra ut en del av bostaden eller byta bostad.

2. Måste skattskyldig eller hans maka eller hemmavarande minderårigt barn enligt läkarintyg föra särskild diet, medförande extra utgifter för kost, bör normalbeloppet höjas i skälig omfattning.

3. Om skattskyldiga, som åtnjuta fritt vivre, såsom hemmasöner, hemmadöttrar eller hembiträden, i undantagsfall befinnas böra få extra avdrag för nedsatt skatteförmåga på grund av existensminimum, böra som normalbelopp anses de i skattetabellerna angivna värdena för fritt vivre med tillägg av skäligt belopp för vissa nödiga utgifter.

4. Är den skattskyldige bosatt å annan ort än där han är mantalsskriven för inkomståret, skall existensminimum bedömas efter förhållandena å den ort, där den skattskyldige är bosatt, dock med den begränsning som må föranledas av ortsavdragets storlek i mantalsskrivningskommunen.

5. Beträffande avvikelser från nomalbeloppen hänvisas i övrigt till anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen. Överskridande av normalbeloppen bör ske med försiktighet. Av vikt är att alla de förhållanden bli beaktade, vilka kunna inverka på storleken av existensminimum i det enskilda fallet.

E. *Vid löneavdrag förbehållet belopp.*

1. Den lokala skattemyndighetens beslut skall angiva *dels* fastställt existensminimibelopp, som regel för år, *och dels* efter vilka grunder löneavdrag skall verkställas. Där visst belopp för avlöningsperiod förbehålles den skattskyldige, bör detta som regel korrespondera med det fastställda existensminimibeloppet, men avvikande förbehållsbelopp kan fastställas på sätt framgår av anvisningarna till 48 § uppbördsförordningen och av avdelning D punkt 1 här ovan.

Som exempel å sådana tillfälliga utgifter av ofrånkomlig natur, som avses i anvisningarna till 48 § uppbördsförordningen, må nämnas det fall, att den skattskyldiges hela bostadskostnad icke ansetts kunna inrymmas i existensminimibeloppet och att det därför ansetts skäligt bereda den skattskyldige möjlighet att inom viss tid nedbringa bostadskostnaden. Ett annat exempel å sådana tillfälliga utgifter av ofrånkomlig natur utgör amortering av

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:26